

R
E
G
R
E
S
S
I
Ó
A
N
A
L
Í
Z
I
S
I.

Y függőváltozó

$X_1, X_2, \dots, X_p$ független változók

$Y \approx f(X_1, X_2, \dots, X_p)$ becslés $\hat{f} \hat{F}$

$$E(Y - f(X_1, X_2, \dots, X_p))^2 = \min_{\hat{f} \hat{F}} E(Y - f(X_1, X_2, \dots, X_p))^2$$

A legkisebb négyzetek módszere

$$h(a, b, c, \dots) = \sum_{i=1}^n (Y_i - f(X_{1i}, X_{2i}, \dots, X_{pi}; a, b, c, \dots))^2 \quad \text{min}_{a, b, c, \dots}$$

R
E
G
R
E
S
S
I
Ó
A
N
A
L
Í
Z
I
S
II.

• Lineáris regresszió $f(X) = B_0 + B_1 X$

• Többváltozós lineáris regresszió

$$f(X_1, X_2, \dots, X_p) = B_0 + B_1 X_1 + B_2 X_2 + \dots + B_p X_p$$

• Polinomiális regresszió

$$f(X_1, X_2, \dots, X_p) = B_0 + B_1 X + B_2 X^2 + \dots + B_p X^p$$

$$X_1 = X, X_2 = X^2, \dots, X_p = X^p$$

• Kétparaméteres (lineárisra visszavezethető) regresszió

$$\text{pl. } Y = f(X) = B_0 \cdot e^{B_1 X} \quad \ln Y = B_1 X + \ln B_0$$

R
E
G
R
E
S
S
I
Ó
A
N
A
L
Í
Z
I
S
III.

• Nemlineáris regresszió

$$f(X) = B_1 + B_2 \exp(B_3 X) \quad \text{aszimptotikus I.}$$

$$f(X) = B_1 - B_2 \cdot (B_3)^X \quad \text{aszimptotikus II.}$$

$$f(X) = (B_1 + B_2 X)^{-1/B_3} \quad \text{sűrűség}$$

$$f(X) = B_1 \cdot (1 - B_3 \cdot \exp(B_2 X^2)) \quad \text{Gauss}$$

$$f(X) = B_1 \cdot \exp(-B_2 \exp(-B_3 X^2)) \quad \text{Gompertz}$$

$$f(X) = B_1 \cdot \exp(-B_2 / (X + B_3)) \quad \text{Johnson-Schumacher}$$

R E G R E S S I Ó A N A L Í Z I S I V.	• Nemlineáris regresszió	
	$f(X) = (B_1 + B_3 X)^{B_2}$	log-módosított
	$f(X) = B_1 - \ln(1 + B_2 \exp(-B_3 X))$	log-logisztikus
	$f(X) = B_1 + B_2 \exp(-B_3 X)$	Metcherlich
	$f(X) = B_1 \cdot X / (X + B_2)$	Michaelis Menten
	$f(X) = (B_1 B_2 + B_3 X^{B_4}) / (B_2 + X^{B_4})$	Morgan-Merczer-Florin
	$f(X) = B_1 / (1 + B_2 \exp(-B_3 X + B_4 X^2 + B_5 X^3))$	Peal-Reed

---

R E G R E S S I Ó A N A L Í Z I S I V.	• Nemlineáris regresszió	
	$f(X) = (B_1 + B_2 X + B_3 X^2 + B_4 X^3) / B_5 X^3$	köbök aránya
	$f(X) = (B_1 + B_2 X + B_3 X^2) / B_4 X^2$	négyzetek aránya
	$f(X) = B_1 / ((1 + B_3 \cdot \exp(B_2 X))^{1/B_4})$	Richards
	$f(X) = B_1 / (1 + B_3 \cdot \exp(B_2 X))$	Verhulst
	$f(X) = (B_1^{1-B_4} \cdot B_2 \exp(-B_3 X))^{1/(1-B_4)}$	Von Bertalanffy
	$f(X) = B_1 - B_2 \exp(-B_3 X^{B_4})$	Weibull
$f(X) = 1 / (B_1 + B_2 X + B_3 X^2)$	Yield sűrűség	

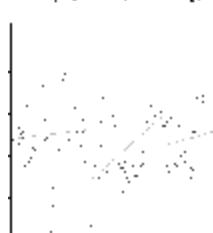

R E G R E S S I Ó A N A L Í Z I S I V.	• Szakaszonkénti lineáris regresszió
	$f(x) = \begin{cases} A_1 x + B_1 & x \in [x_1, x_2] \\ A_2 x + B_2 & x \in [x_2, x_3] \\ \vdots & \vdots \\ A_k x + B_k & x \in [x_{k-1}, x_k] \end{cases}$

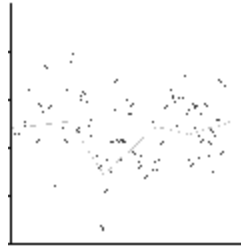

• Poligonális regresszió

$$f(x) = \begin{cases} a_1x + b_1 & x \in [x_1, x_2) \\ a_2x + b_2 & x \in [x_2, x_3) \\ \vdots & \vdots \\ a_{k-1}x + b_{k-1} & x \in [x_{k-1}, x_k) \end{cases}$$

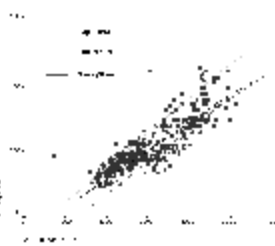

• Többváltozós lineáris regresszió kategória-változóval

$$f(x) = \begin{cases} \beta_0 + \beta_1x_1 + \beta_2x_2 & \text{ha } x = 1 \\ \beta_0 + \beta_1x_1 + \beta_2x_2 + \beta_3 & \text{ha } x = 2 \\ \vdots & \vdots \\ \beta_0 + \beta_1x_1 + \beta_2x_2 + \beta_{k-1} & \text{ha } x = k-1 \end{cases}$$

• Logisztikus regresszió

Y dichotóm $Y = \begin{cases} 1, & \text{ha az A esemény bekövetkezik} \\ 0, & \text{ha az A esemény nem következik be} \end{cases}$

- A**
- A választó fog szavazni
  - A páciensnek szívinfarktusa lesz
  - Az üzletet meg fogják kötni

$X_1, X_2, \dots, X_p$ **ordinális szintű független változók**

- eddig hányszor ment el, kor, iskola, jövedelem
- napi cigi, napi pohár, kor, stressz
- ár, mennyiség, piaci forgalom, raktárkészlet

• Logisztikus regresszió

$$P(Y=1) = P(A) \approx \frac{1}{1 + e^{-Z}}$$

$$Z = B_0 + B_1 X_1 + B_2 X_2 + \dots + B_p X_p$$

$$\text{ODDS} = \frac{P(A)}{1 - P(A)} \approx e^Z \Rightarrow$$

$$\log(\text{ODDS}) = Z = B_0 + B_1 X_1 + B_2 X_2 + \dots + B_p X_p$$

• Logisztikus regresszió

A legnagyobb valószínűség elve

$$L(e_1, e_2, \dots, e_n) = P(Y_1 = e_1, Y_2 = e_2, \dots, Y_n = e_n) =$$

$$= P(Y_1 = e_1) P(Y_2 = e_2) \dots P(Y_n = e_n) \approx$$

$$\approx \frac{1}{1 + e^{-Z_1}} \cdot \frac{1}{1 + e^{-Z_2}} \cdot \dots \cdot \frac{1}{1 + e^{-Z_n}}$$

$$\ln L(e_1, e_2, \dots, e_n) = \sum \ln \left(\frac{1}{1 + \exp(B_0 + B_1 X_1 + B_2 X_2 + \dots + B_p X_p)} \right)$$

• Lineáris regresszió

A lineáris kapcsolat kitüntetett:

- (1) a legegyszerűbb és leggyakoribb.
- (2) két dimenziós normális eloszlás esetén a kapcsolat nem is lehet más (vagy lineáris vagy egyáltalán nincs).

$$B_1 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}$$

• Lineáris regresszió

A teljes négyzetösszeg

$$NSTO = Q = \sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2$$

A maradékösszeg

$$NQ = Q_{res} = \sum_{i=1}^n \hat{e}_i^2 = \sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i)^2 = \sum_{i=1}^n (y_i - B_0 - B_1 x_i)^2$$

A regressziós összeg

$$NSM = Q_{reg} = \sum_{i=1}^n (\hat{y}_i - \bar{y})^2$$

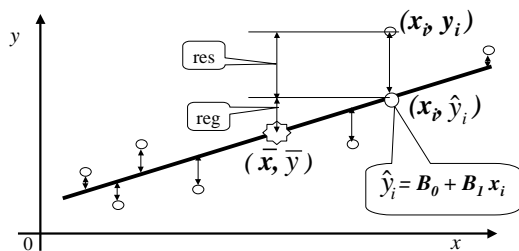

A lineáris regresszió

$$Q = Q_{res} + Q_{reg}$$

A lineáris regresszió

A teljes négyzetösszeg felbontása:

$$Q = Q_{res} + Q_{reg}$$

f_{reg} szabadsági foka $n-2$, mert n tagú az összeg, de ezek között két összefüggés van.

f_{res} szabadsági foka mindössze 1, mert az átlag konstans

Ha nincs lineáris regresszió, a varianciák hányadosa $(1, n-2)$ szabadsági fokú F eloszlást követ.

$$F = \frac{s_{reg}^2}{s_{res}^2} = \frac{f_{reg}}{f_{res}} = \frac{Q_{reg} (n-2)}{Q_{res}}$$

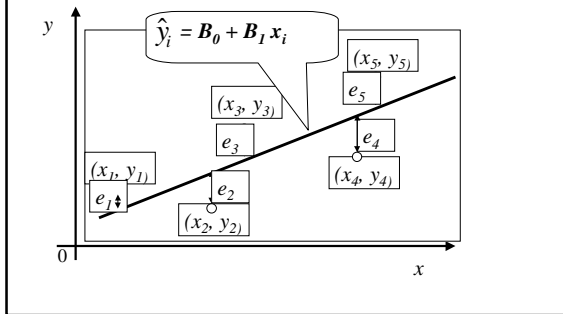

A lineáris regresszió

A legkisebb négyzetek módszere alapelve:
